Ao. 1846. **No. 77.**

PROVINCIALE Groninger Courant.

TE ZEGELEN

Vrijdag den 25 September.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

PROVINCIE GRONINGEN.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 25 September des jaars 1846, des voor-iddags te 11 uur, zal, onder nadere approbatie, door den TAATSRAAD, GOUVERNEUR DER *PROVINCIE RONINGEN*, of, bij deszelfs absentie, door een der EDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in zijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATER-TAAT, in de Provincie Groningen, aan het Lokaal van t Gouvernement te Groningen, worden Aanbesteed:

1.) *Het Onderhoud van den Rijkswatermolen aan de Rivier* de Binnen-Aa, *bij de* Nieuwe Schans, *tot den laatsten Junij* 1852.

2.) *Het Onderhoud van de Zeesluis de Statenzijl, nabij de* Nieuwe Schans, *insgelijks tot den laatsten Junij* 1852; en

3.) *Het doen van eenige Herstellingen aan de Havenwerken van* Delfzijl.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

De Bestekken, op welke de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Gouvernement der Provincie Groningen, te Groningen, ter lezing liggen te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen, en voorts op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur en Adspirant Ingenieur te Groningen.

De Secretaris-Generaal, waarnemende ad interim de betrekking van Minister van Binnenlandsche Zaken:

C. VOLLENHOVEN.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van de *Provincie Groningen*, gelet op deszelfs dispositie van den 7 Julij l.l., no. 22, betrekkelijk de dagen en uren, waarop de inspectie, die, ingevolge de deswege door het algemeen Gouvernement bevolene verandering, in den loop van de maand October over de verlofhebbende manschappen der Nationale Militie moet worden gehouden, in de hoofdplaatsen der Militie-Kantons zal plaats hebben; alsmede op de missives van Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 25 Augustus 1843, no. 108, 4de Afdeeling, den 17 Mei 1845, no. 128, en 16 Julij daaraanvolgende, no. 140, 4de Afdeeling;

Heeft goedgevonden den belanghebbende Autoriteiten bij dezen te herinneren, en ter kennis van de verlofgangers te brengen, dat de bedoelde inspectie zal plaats hebben op de navolgende dagen en uren.

MAANDAG den 5 October 1846 te *GRONINGEN*, des voormiddags ten *acht* ure, voor de Gemeenten *Haren* en *Noorddijk*, en voor de Stad *Groningen* ten *negen* ure.

DINGSDAG den 6 ——— te *LEEK*, des voormiddags ten *elf* ure, voor de Gemeenten *Grootegast*, *Marum* en *Leek*.

WOENSDAG den 7 ——— te *ZUIDHORN*, des voormiddags ten *tien* ure, voor de Gemeenten *Ezinge*, *Oldehove*, *Grijpskerk*, *Hoogkerk*, *Oldekerk*, *Aduard* en *Zuidhorn*.

DONDERDAG den 8 ——— te *WINSUM*, des voormiddags ten *tien* ure, voor de Gemeenten *Ulrum*, *Kloosterburen*, *Leens*, *Adorp*, *Eenrum*, *Baflo* en *Winsum*.

DONDERDAG den 8 ——— te *MIDDELSTUM*, des namiddags ten *een* ure, voor de Gemeenten *Uithuistermeeden*, *Uithuizen*, *Warffum*, *Usquert*, *Bedum*, *Kantens* en *Middelstum*.

VRIJDAG den 9 ——— te *LOPPERSUM*, des voormiddags ten *tien* ure, voor de Gemeenten *Bierum*, *Ten Boer*, *'t Zandt*, *Stedum* en *Loppersum*.

VRIJDAG den 9 ——— te *APPINGEDAM*, des namiddags ten *een* ure, voor de Gemeenten *Termunten*, *Nieuwolda*, *Delfzijl* en *Appingedam*.

ZATURDAG den 10 ——— te *HOOGEZAND*, des voormiddags ten *tien* ure, voor de Gemeenten *Slochteren*, *Sappemeer* en *Hoogezand*.

MAANDAG den 12 ——— te *SCHEEMDA*, des middags ten *twaalf* ure, voor de Gemeenten *Finsterwolde*, *Zuidbroek*, *Noordbroek*, *Midwolde* en *Scheemda*.

DINGSDAG den 13 ——— te *WINSCHOTEN*, des voormiddags ten *negen* ure, voor de Gemeenten *Nieuwe Schans*, *Beerta* en *Winschoten*.

DINGSDAG den 13 ——— te *WEDDE*, des namiddags ten *twee* ure, voor de Gemeenten *Vlagtwedde*, *Bellingewolde*, *Onstwedde* en *Wedde*.

WOENSDAG den 14 ——— te *OUDE PEKELA*, des voormiddags ten *negen* ure, voor de Gemeenten *Nieuwe Pekela* en *Oude Pekela*.

WOENSDAG den 14 ——— te *VEENDAM*, des namiddags ten *twee* ure, vóor de Gemeenten *Meeden*, *Muntendam*, *Wildervank* en *Veendam*.

Voorts worden alle manschappen der Nationale Militie, die zich met onbepaald verlof in de bovengemelde gemeenten bevinden, om het even tot welke ligting zij behooren en uit welke Provincie zij afkomstig zijn, met uitzondering van de hieronder vermelden, bij deze gelast, om op de voorschreven dagen en uren in de hoofdplaats van het kanton, waaronder hunne gemeente behoort, present te zijn, gekleed in uniform en voorzien van al zoodanige kleeding- en equipementstukken, als bij het vertrek van het korps aan hen mogten zijn gelaten, alsmede van hunne zakboekjes en van de certificaten litt. H. H., welke zij van het Bestuur hunner Gemeente, tegen inhouding van hunnen verlofpas, hebben bekomen; zullende door den Heer Kolonel, Militie-Kommissaris in deze Provincie, een arrest van *twee* tot *zes* dagen worden opgelegd van elken man, die, zonder wettige en door den Burgemeester zijner gemeente aangenomene redenen, van de inspectie mogt achterblijven. Van deze inspectie zijn uitgezonderd zoodanige verlofgangers der Nationale Militie van de ligting van 1846, die *in reserve* zijn gesteld, en verder diegenen, welke *zonder kleeding- en equipementstukken* zich in de gemeenten mogten bevinden, alsmede de miliciens der ligtingen van 1844, die *werkelijk* aan de najaars-exercitien in dit jaar zullen hebben deel genomen.

Even als zulks vroeger plaats had, zullen de voorwendsels van onbekendheid met den tijd der inspectie, of van geen afzonderlijke citatie te hebben ontvangen, evenmin als van afwezigheid in beroeps-uitoefening, als wettige redenen voor het verzuimen der inspectie worden gehouden, ten zij, in het laatste geval, de verlofganger de vereischte toestemming daartoe verkregen en van zijne afwezigheid aan den Burgemeester behoorlijk kennis zal hebben gegeven, waaronder echter niet begrepen is het geval van vertrek naar buiten 's lands, als waaromtrent vergunning van hoogere Autoriteit wordt vereischt. Het wordt bij dezen aan de verlofhebbende manschappen der Nationale Militie wel expresselijk herinnerd, dat door de departementen van Binnenlandsche Zaken en Oorlog bepalingen zijn gemaakt ten aanzien van zoodanige verlofgangers, die zich aan insubordinatie schuldig maken of hunne kleeding- en equipementstukken mogten hebben verwaarloosd, hoezeer zij met hun korps hebben afgerekend, en dat dus ten aanzien van dezen zal worden gehandeld, zoo als daarbij is voorgeschreven, ten einde de schuldigen in dezen te straffen.

De Burgemeesters zullen de vorenstaande bepalingen op de gebruikelijke wijze ter kennis brengen van de verlofgangers en tevens die, hen betreffende, voorschriften, vervat in des Gouverneurs dispositie van den 5 September 1844, no. 17; zij zullen voorts aan den Heer Militie-Kommissaris verslag doen van het gedrag, door de verlofgangers tot op het oogenblik der inspectie gehouden. Boven en behalve schriftelijke opgave, bedoeld bij art. 10 der evengemelde dispositie van den 5 September 1844, no. 17, zal, bij gelegenheid der inspectie, aan den heer Militie-Kommissaris worden terhandgesteld een nominative staat der *afwezige* verlofgangers, met aanduiding achter ieders naam der bekende redenen hunner absentie; zullende, voor zoo veel de *zieke* verlofgangers betreft, daarbij moeten worden overgelegd behoorlijk gelegaliseerde geneeskundige attesten. De plaatselijke Besturen zullen intusschen geene permissien tot vrijstelling van deze inspectie mogen verleenen, anders dan in *dringende* of *buitengewone* gevallen.

Wegens iedere gemeente zal een lid van het Plaatselijke Bestuur bij de inspectie tegenwoordig en voorzien moeten zijn van het register I. I.

En opdat deze kome ter kennis van hen, die het aangaat, zal dezelve worden gedrukt, aan de Plaatselijke Besturen in deze Provincie toegezonden, en driemalen in de *Provinciale Groninger Courant* worden geïnsereerd.

GRONINGEN den 14 September 1846. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.,* **RENGERS.**

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** der *Provincie Groningen*, van den Heer Arrondissements-Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *Groningen*, ter invorderbaar-verklaring ontvangen hebbende de suppletoire Kohieren voor de belasting op het Personeel, opgemaakt volgens de Wet d. d. 29 Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), gewijzigd bij die van den 24 April 1843 (*Staatsblad* no. 15), over het dienstjaar 18$\frac{46}{47}$, en wel voor de Gemeenten:

Eenrum en *Usquert*,

Heeft goedgevonden:

Art. 1. De voorschrevene Kohieren te arresteren en invorderbaar te verklaren, — en aan den Heer Directeur voornoemd terug te zenden, met invitatie, om dezelve, door tusschenkomst van de Heeren Controleurs, die het aangaat, aan de Hoofden der Plaatselijke Besturen, daarbij betrokken, te doen ter hand stellen.

Art. 3. Bij deze ter kennis van de belastingschuldigen in de vóornoemde Gemeenten te brengen, dat de reclames, volgens art. 45 § 1 der eerstgemelde wet, welke zij mogten vermeenen te hebben, wegens den aanslag in vorengemelde Kohieren, vóór of op den laatsten dag der 3 maanden, volgende op den dag van afkondiging, door de Gemeentebesturen gedaan, zullen moeten worden ingediend aan H. H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende door tusschenkomst van den Heer Controleur van de divisie van Contrôle, waaronder zij ressorteren; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd.

Art. 4. Gemelde belastingschuldigen opmerkzaam te maken, dat binnen dienzelfden termijn van 3 maanden moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvraag gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H. H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. E. den Minister van Finantiën, en niet aan H. H. Gedeputeerde Staten, hetgeen bij deze aan de belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

Art. 5. En zal deze aan de Hoofden der Plaatselijke Besturen van de voornoemde Gemeenten, alsmede aan de hierbij geconcerneerde Heeren Arrondissements-Directeurs en Controleurs, tot informatie en uitvoering, voor zoo veel een ieder hunner aangaat, toegezonden, en voorts extract van het 1ste, 3de en 4de lid in de *Provinciale Groninger Courant* geïnsereerd worden.

GRONINGEN den 22 September 1846. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:* **RENGERS.**

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** der *Provincie Groningen*, van den Heer Arrondissements-Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *Winschoten*, ter invorderbaar-verklaring ontvangen hebbende de Suppletoire Kohieren voor de Belasting op het Personeel, opgemaakt volgens de Wet d.d. 29 Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), gewijzigd bij die van den 24 April 1843 (*Staatsblad* no. 15), over het dienstjaar 18$\frac{46}{47}$, en wel voor de Gemeenten:

Wildervank,

Heeft goedgevonden:

Art. 1. De voorschrevene Kohieren te arresteren en invorderbaar te verklaren, — en aan de Heeren Directeuren voornoemd terug te zenden, met invitatie, om dezelve, door tusschenkomst van de Heeren Controleurs, die het aangaat, aan de Hoofden der Plaatselijke Besturen, daarbij betrokken, te doen ter hand stellen.

Art. 3. Bij deze ter kennis van de belastingschuldigen in de vóornoemde Gemeenten te brengen, dat de reclames, volgens art. 45 § 1 der eerstgemelde wet, welke zij mogten vermeenen te hebben, wegens den aanslag in vorengemelde Kohieren, vóór of op den laatsten dag der 3 maanden, volgende op den dag van afkondiging, door de Gemeentebesturen gedaan, zullen moeten worden ingediend aan H. H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende door tusschenkomst van den Heer Controleur van de divisie van Contrôle, waaronder zij ressorteren; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd.

Art. 4. Gemelde belastingschuldigen opmerkzaam te maken, dat binnen dienzelfden termijn van 3 maanden moeten worden ingediend de zoodanige reclamatien, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of mistellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvraag gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H. H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Finantien, en niet aan H. H. Gedeputeerde Staten, hetgeen bij deze aan de belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

Art. 5. En zal deze aan de Hoofden der Plaatselijke Besturen van de voornoemde Gemeenten, alsmede aan de hierbij geconcerneerde Heeren Arrondissements-Directeurs en Controleurs, tot informatie en uitvoering, voor zoo veel een ieder hunner aangaat, toegezonden, en voorts extract van het 1e, 3e en 4e lid in de *Provinciale Groninger Courant* geïnsereerd worden.

GRONINGEN den 24 September 1846.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd.:

RENGERS.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van de *Provincie Groningen*, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **PASSAGE** met **RIJTUIGEN** over de ***SCHEEFTIL*** in den ***WARFFUMERWEG*** met **den 26sten dezer** weder voor het PUBLIEK zal zijn **GEOPEND.**

GRONINGEN den 24 Sept. 1846. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:* **RENGERS.**

DUITSCHLAND EN AANGRENZ. RIJKEN.

FRANKFORT den 19 September.

Men ziet eerlang een Bondsbesluit te gemoet, welks inhoud geschikt zal zijn Duitschland gerust te stellen ten opzigte van de Deensche kwestie. De aanspraken des Konings van Denemarken zullen, zegt men, op de gebruikelijke diplomatieke wijze als ongemotiveerd verklaard worden, en tevens, dat het geheel van den Bond op geenerlei wijze mag verkort worden en ook den agnaten voorbehouden blijft, hunne aanspraken te doen gelden, zoodra dezelve gevaar mogten loopen. Van den anderen kant schijnt *Christiaan VIII* vast besloten te hebben, zijn plan met eene ijzeren volharding te willen doorzetten. Als een bewijs van de gezindheid des Konings kan dienen het gebeurde met graaf *v. Reventlow*, die tot de hoogste aristocratie des lands behoort en een van de sprekers derzelve was op den laatsten prov. landdag te Itzehoe. Z. Maj. weigerde den Graaf toe te laten, met de verklaring, dat hij niemand der teruggekeerde Holsteinsche afgevaardigden verkoos te ontvangen.

— In den nacht van den 15 op 16 dezer ontstond te Dachsfelden brand in het hôtel *de Kroon*, welke zoo spoedig toenam, dat de reizigers, ongeveer 25 in getal, meestendeels door een sprong uit de ramen hun leven moesten trachten te redden, waarbij velen armen en beenen braken of op de plaats dood bleven. Onder die, welke hun dood in de vlammen of door het springen uit de ramen gevonden hebben, bevonden zich vier Straatsburgers, alsmede een ingenieur uit Thun. Dertien andere personen, meestal Engelschen, zijn zwaar gewond.

— Men zegt, dat een Hongaarsch landeigenaar, de heer *Sarmarjay*, het middel heeft gevonden, om de horenbeesten te beveiligen voor den besmettelijken typhus, welke zoo levendige ongerustheid heeft gebaard aan de fokkers van een gedeelte van Europa, vooral van Frankrijk, Duitschland, enz. Dit middel is gemakkelijk en eenvoudig: het bestaat in de inspuiting van het speeksel van een ziek voorwerp onder de huid der dieren, welke met dezen geesel bedreigd worden. Wanneer men de berigten dienaangaande mag gelooven, dan zoude deze inspuiting eene even goede werking hebben als de koepokinënting voor den mensch. (*Frankf. Zeit.*)

— Ook in het Koningrijk Wurtemberg en het Groothertogdom Baden is nu het invoerregt van meel, vooreerst tot den 1 mei 1847, opgeheven geworden. Zonder twijfel zullen ook de overige Tolverbonds-Staten dezen maatregel volgen.

— De beide theologische Roomsch-Katholijke professoren *Achterfeld* en *Braun*, te Bonn, zullen zich naar Rome begeven, om bij den paus *Pius IX* eene herziening te verzoeken van het welbekende *Hermes*-proces, waarbij onder den vorigen Paus de leerstellingen van *Hermes* veroordeeld werden.

— In de Romeinsche provincien neemt de geestdrift des volks voor den nieuwen staat van zaken dagelijks toe,

doch leidt, helaas! ook tot betreurenswaardige buitensporigheden. Te Jesi o. a. heeft het gemeen het huis bestormd, in hetwelk wijlen *Gregorius XVI* eenmaal overnacht heeft. Men wil zelfs, dat het zijne buste, met een touw om den hals, door het slijk gesleept heeft. Zulke en soortgelijke ongeregeldheden hebben den Oostenrijkschen gezant tot het indienen van eene nota bewogen, in welke ernstige voorstellingen gedaan worden.

KIEL den 18 September.

Hoewel het heden de verjaardag des Konings is, welke vroeger altijd gelegenheid gaf tot vreugde en eerbiedbetooningen, zal deze dag ditmaal zeer stil voorbijgaan. De anders gebruikelijke gelukwenschingen en bezoeken van den adel blijven geheel achterwege; alle adellijke personen hebben zich verre van Zr. Majs. verblijf verwijderd en de omtrek der Koninklijke residentie van Plön is als uitgestorven.

KEULEN den 20 September.

Algemeen wordt hier beweerd, dat de opperburgemeester en de gansche raad dezer stad hunne betrekkingen zouden nederleggen. Sommigen beweren, dat de opper-burgemeester afgezet en door den heer *von Ammon* vervangen zoude worden.

FRANKRIJK.

PARIJS den 19 September.

Het was te verwachten, dat *D. Carlos*, of liever zijn zoon, ten wiens behoeve hij afstand van zijne regten gedaan heeft, de huwelijken der Koningin en hare zuster, die hem nog stelliger en verder van den troon dreigen te verwijderen, en de voorkeur, aan den zoon van eenen jongeren broeder van koning *Ferdinand* gegeven, niet werkeloos zou aanzien. Inderdaad heeft hij eene poging gedaan, op welker mogelijk gelukken de binnenlandsche en buitenlandsche betrekkingen van Spanje hem misschien het uitzigt gegeven kunnen hebben. Zie hier, wat omtrent deze opmerkelijke gebeurtenis tot heden bekend is.

Maandag avond, den 14 september, reed het rijtuig van den graaf *de Montemolin* (men zal zich herinneren, dat dit de titel is, dien de Prins heeft aangenomen) met twee personen van zijn gevolg uit de stad Bourges, welks omtrek hem tot staatsgevangenis dient, naar buiten. Een uur daarna steeg hij zelf te paard, door zijn eskorte vergezeld. Zoodra hij buiten de stad was, bragt hij zijn paard in vollen galop. Zijn eskorte, dat gewend was hem menigmaal zoo snel een rid te zien doen, volgde hem langzaam en verloor hem weldra uit het gezigt. Op de navraag der gendarmen omtrent den weg, welken hij genomen had, kregen zij tot antwoord, dat men hem de rigting had zien nemen naar een naburig kasteel, werwaarts hij gewoon was zich te begeven.

Na eenigen tijd zag het eskorte het rijtuig terugkeeren met een enkel persoon er in. Overtuigd, dat het de Prins was, hernam het met hem den weg naar Bourges en verzekerde zich, dat hij binnen het aartsbisschoppelijk paleis teruggekeerd was. Des anderen daags ging de prefekt een bezoek bij hem afleggen; maar de Prins was ziek en de prefekt oordeelde niet te moeten aandringen, om bij hem toegelaten te worden. Des woensdags te 10 uur verlangde hij een tweede bezoek, met meer aandrang, maar de Prins sliep.

De prefekt, wel niet al te vergenoegd, doch vreezende, aan de achting jegens zijnen doorluchtigen gevangen te kort te doen, ging weder henen, er echter bijvoegende, dat hij te 4 uur terug zou komen, en er dan op moest aandringen, den Prins te zien. Maar de kamerheer bespaarde hem den spijt en de teleurstelling, die hem bij dit laatste bezoek gewacht zouden hebben, door hem te half 4 te komen melden, dat zijn meester niet meer te Bourges was, dat hij nu een' voorsprong van tweemaal 24 uren had, en dat er dus geene hoop overbleef, om hem te achterhalen. Welken weg de Graaf genomen had, weigerde de kamerheer standvastiglijk te verklaren.

Tevens met 's Prinsen vertrek is eene proclamatie bekend geworden, welke hij aan de Spanjaarden heeft gerigt en twee dagen voor zijn vertrek geteekend schijnt te hebben.

Te zelfder tijd, dat de zoon van *D. Carlos* uit Bourges ontweek, is de graaf *van Morella* (meer bekend onder den naam van *Cabrera*), die sedert eenige dagen te Parijs was, van daar verdwenen, en dit schijnt ook het geval te zijn met onderscheiden andere Carlistische hoofden.

— Men schrijft uit Madrid van den 16 september, dat de Senaat zich en corps en in groot costuum naar de Koningin begeven heeft, om haar geluk te wenschen met haar huwelijk en dat harer zuster. Het adres, dat door den president werd gelezen, is gesteld in bewoordingen, die de meest onbepaalde goedkeuring uitdrukken.

— Generaal *Narvaez* wordt te Madrid verwacht.

Van den 20sten. Het *Journal des Débats* deelt heden, onder dagteekening van gisteren, het volgende mede: „Men verzekerde dezen avond, dat de graaf *de Montemolin* en de generaal *Cabrera* te Londen waren aangekomen." Sommigen zeggen wel, dat *Cabrera* zich reeds in Spanje bevindt, en dat de Pretendent zich nog in Frankrijk ophoudt, maar aan bovenstaand berigt wordt echter het meeste geloof gehecht.

Heden loopt hier het gerucht, dat de hertog *van Montpensier* morgen met zijn gansche gevolg naar Madrid zal vertrekken. De ontsnapping van den graaf *de Montemolin* zou zijne afreis bespoedigd hebben en het Fransche Kabinet hebben doen besluiten, de voltrekking der huwelijken te verhaasten.

— De hevigheid der taal van den *Times*, deszelfs kwaadwilligheid ten opzigte van Frankrijk en het Spaansche kabinet, in de kwestie des huwelijks van den hertog *van Montpensier*, blijven voortduren. Wij zullen de berigten niet mededeelen, die door dat blad, als aan hetzelve uit Madrid gezonden, worden openbaar gemaakt; maar wij zullen enkel doen opmerken, dat zeer geloofwaardige uit Spanje ontvangen tijdingen den toestand van de hoofdstad en der provincien als zeer voldoende afschilderen, ofschoon de komst van den graaf *de Montemolin* in het Schiereiland wel is waar de rust zou kunnen verstoren.

— Het *Journal des Débats* spreekt nu ook over de duurte der granen, maar tracht hierbij tevens de gemoederen gerust te stellen. Het erkent, dat, wat Frankrijk en de overige landen van Europa betreft, deze gesteldheid van de duurte der levensmiddelen alles behalve wenschelijk, maar toch ook niet zoo verontrustend is, als velen willen doen gelooven.

Van den 21sten. Men verzekert, dat het Fransche kabinet uit Berlijn en Weenen zeer geruststellende nota's heeft ontvangen omtrent de wijze, waarop die kabinetten voornemens zijn het dubbele Spaansche huwelijk te ontvangen.

— Men verzekert, dat er depêches naar den vice-admiraal, prins *de Joinville*, zijn afgezonden, houdende het bevel, om met zijn eskader koers te zetten naar de Oostelijke kusten van Spanje, ten einde door eene naauwlettende bewaking de eventuële ontscheping van den graaf *de Montemolin* en andere Carlistenhoofden te beletten. Eenige schepen zullen, tenzelfden einde, uit Brest en Rochefort, naar de Westelijke kust van het schiereiland worden gezonden. Deze kruistogt zal te gelijker tijd de ontscheping van wapenen en ander oorlogstuig, moeten tegengaan. Voor twee dagen zijn gelijke bevelen toegezonden aan de Fransche autoriteiten voor de geheele grenslinie te land.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 19 September.

De aanvoeren van granen uit Amerika en het vaste land zijn in de laatste dagen aanmerkelijk geweest.

De heer *O'Connell* heeft in een' brief over den nood van Ierland verklaard, dat er 10 of 12 millioen pond. sterl. noodig zijn, om daarin te voorzien. Hij raadt allen spoed aan, om den nood te keeren.

Gelukkig, dat het in de drie jongste weken zulk heerlijk droog weder is geweest, waardoor de tijdingen van den graanoogst hier te lande ongemeen gunstig zijn.

— De *Times* spreekt, in een' brief uit Parijs, van een eigenhandig schrijven van koningin *Victoria* aan koning *Lodewijk Filips*, tot afkeuring van het huwelijk der Infante met den hertog *van Montpensier*, dat in strijd zou zijn met eene meer of min stellige belofte, door den Koning te Eu gegeven. — Overigens verwachtte men te Parijs wel, dat het huwelijk voortgang zou hebben.

— Men weet, hoe streng in Engeland de zondag gevierd wordt. Zondag rijdt de post niet en staan alle zaken stil. Sedert eenige jaren echter is er eene vrij levendige tegenkanting tegen dit gebruik, en zelfs is voor de spoorwegen, na eene lange worsteling in het Parlement, verlof gekregen om zondags treinen te doen afrijden. Eene gelijksoortige tegenkanting vertoont zich betrekkelijk den brievenpost. Een der beambten van het post-office heeft een nieuw plan voorgeslagen, als schikking tusschen de strenge zondagsvierders en hunne tegenpartij. De heer *F. Woodman* wil niet, dat de post zondags de brieven verzende, die bloot tot voldoening der nieuwsgierigheid of over beuzelingen geschreven zijn; zijns oordeels moesten zekere brieven zondags bezorgd worden, terwijl andere zeer wel tot maandag kunnen blijven liggen. Zoo zouden de brieven van beleefdheid of over openbare aangelegenheden en de dagbladen zondags blijven liggen, maar berigten van ziekte en overlijden besteld worden. Hij stelt dus voor: op alle onbelangrijke brieven, vrijdags, zaturdags of zondags op den post bezorgd, op het adres te doen zetten *niet bezorgen op zondag*; deze brieven aan het postkantoor te houden tot maandag, zoo ze niet vóór de sluiting der kantoren zaturdags avonds besteld kunnen worden; de brieven, die dat opschrift niet dragen, bestellen tegen aanmerkelijk verhoogd port, welke verhooging zou worden teruggegeven, zoo de brieven bij opening bleken berigten van ziekte of overlijden te bevatten, of nameloos te zijn; terwijl men niet verpligt zou zijn brieven aan te nemen, die zondags besteld worden, maar ze zich maandags tegen het gewoon port zou kunnen laten bezorgen.

— De inteekeningen voor een nationaal geschenk aan den heer *Cobden*, het hoofd der Engelsche vereeniging tegen de graanwetten, bedragen reeds 72,000 p. st.; men hoopt ze te brengen tot 100,000 p. st., het grootste door vrijwillige bijdragen eener natie bijeengebragte geschenk, dat ooit iemand is aangeboden. In Frankrijk bedroeg de inteekening voor den generaal *Foy* slechts *f* 500,000 en voor *Laffitte f* 250,000.

Van den 21sten. Geen der bladen maakt melding van de aankomst in Engeland, noch van graaf *de Montemolin*, noch van *Cabrera*.

BELGIE.

BRUSSEL den 22 September.

Naar men verzekert, zou de graaf *de Montemolin* zich in de laatste dagen der voorgaande week in deze stad hebben opgehouden, en door onderscheidene voorname personen, wier namen echter niet worden opgegeven, zijn gesproken.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE den 22 September.

H. K. H. mevrouw de prinses *van Oranje* is den 16 dezer te Stuttgart aangekomen, alwaar de Kroonprins van Wurtemberg met zijne jeugdige gemalin de grootvorstin *Olga* verwacht wordt en zijne plegtige intrede zal doen.

— De einduitspraak in het thans bij den Hoogen Raad aanhangige drukpers-proces, den verantwoordelijken directeur en uitgever van *Asmodée*, *A. van Bevervoorde*, aangedaan, heeft nog niet plaats gehad, — en reeds wordt hij met twee andere vervolgingen bedreigd.

Gisteren, den 21sten, is den verantwoordelijken directeur en uitgever van *de Burger*, als zoodanig, eene dagvaarding beteekend, inhoudende ontbieding, om, den volgenden dag, zijnde dus heden den 22sten, te verschijnen voor den regter-kommissaris bij de arrondissements regtbank te dezer stede. Het betrof het laatste gedeelte van het artikel: *Groothandel in posten*, in no. 9 van *de Burger*, in verband met een gedeelte van het *Ingezonden stuk* in no. 10.

Voorts heeft de directeur van het *Journal de la Haye*, de heer *Box*, eene nieuwe aanklagt ingediend tegen den verantwoordelijken redacteur van den *Asmodée*.

— In den vroegen morgen van den 31 augustus ll. werd *A. van den Berg*, arbeider, op zijn land in den Zestienhovenschen polder, onder Overschie, waarheen hij zich op den middag van den vorigen dag had begeven, om aardappelen te delven, moorddadig aan het hoofd gewond gevonden, zoodat hij vier dagen daarna te Rotterdam in het gasthuis overleed. Bij onderzoek bleek, dat men hem bestolen had van zijn zilveren horologie, waaraan ketting, cachetten en sleutel, alsmede van zijn buis en koperen tabaksdoos.

Tot hiertoe hadden de nasporingen naar den dader of de daders nog geen gewenscht gevolg gehad. Gisteren is in de volkschuit, varende tusschen Rotterdam en Delft, geschil ontstaan tusschen de personen van *H. van der Heyde*, wonende te Dordrecht, van beroep portrettenmaker, en *S. van Oosterhout*, koopman, wonende te Waspik, welk geschil zoo ver ging, dat de eerste den laatste heeft uitgemaakt voor den moordenaar van *A. van den Berg*. Bij de aankomst der schuit kwam deze belangrijke omstandigheid ter oore van den heer kommissaris van politie mr. *Tegel*, die zich gehaast heeft, beide die personen aan te houden, te verhooren en gevankelijk naar Rotterdam op te voeren.

— Niettegenstaande men dezer dagen eene vrouw gevankelijk naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering alhier zag vervoeren, die zich niet had ontzien kinderen op straat aan te houden, hun het een of ander diets te maken, om daardoor gelegenheid te hebben hun de oorbellen te ontnemen, hebben twee vrouwen eergisteren al wederom de stoutheid gehad, een 6jarig meisje in eene afgelegen straat te lokken, te zeggen, dat haar oorbel los zat, en, onder voorwendsel van dezelve vast te maken, haar die te ontstelen.

AMSTERDAM den 21 September.

Gisteren is op den Hollandschen spoorweg een voorval gebeurd, dat gelukkiglijk zonder letsel voor de reizigers is afgeloopen. Even aan deze zijde van Sloterdijk, in de zoogenaamde Bogt, geraakte de locomotief *de Arend*, die den kwartier vóór een ure van den Haag vertrokken trein herwaarts sleepte, door het breken van iets aan het onderstel buiten het spoor, waardoor geheel de trein stilstond; de reizigers, althans een deel hunner, stegen hierop uit de rijtuigen en legden den kleinen afstand naar Amsterdam te voet af. Uit deze stad en uit Haarlem zijn vervolgens terstond locomotieven afgezonden, om de passagiers wederzijde van het punt, waar voor het oogenblik de b niet te passeren was, over te nemen en verder te bren

— Den 29 october eerstk. zal te Amsterdam in het o baar worden verkocht de helft in den eigendom va *Nieuwe Amsterdamsche Courant* en *Algemeen Handelsb*

Het *Handelsblad* werd in 1828 opgerigt door *Jacob W lem van der Biesen*. In 1830 had deze courant reeds veel abonné's.

Op den 29 october van dat jaar werd *van der Bi* van de Amsterdamsche beurs gedrongen, wijl hij, *onrustbarende en ontmoedigende tijdingen* over het op in Belgie, den avond voor het vertrek der Amsterdam burgerij en vrijwilligers, in het *Handelsblad* gepla ontevredenheid of wel oproer zou hebben gestookt.

Dit ergerlijk voorval deed den heer *van der Biesen* brochure schrijven, getiteld: *Aan mijne Landgenooten*

Hierin beschrijft hij de beleediging, hem aangedaan.

Na het beurs-schandaal deed de heer *van der Biesen* stand van het *Handelsblad*, gaf het over aan de boek koopers *den Hengst en Zoon* en verliet het land.

Gedurende zijn afwezen ontving hij gedurig brieven zijne vrienden, die hem den aanstaanden val van het *H delsblad*, als hebbende reeds de helft zijner abonné's loren, voorspelden.

Van der Biesen kwam terug, verkreeg audientie *Willem I*, en verzocht, om den lande te mogen di als soldaat — als publicist kon hij Nederland en het stelijk Geslacht toch niet meer nuttig zijn.

Zr. Majs. antwoord bragt het *Handelsblad* weder o de redactie van *van der Biesen*.

„*Schrijf gij, mijnheer! eene goede pen is dikwijls zoo veel waard, als eene halve armee*;" — zou *Will* hebben gezegd.

Van der Biesen kwam alzoo te Amsterdam, vond *Handelsblad* wezenlijk in verval, kocht den eigendom d van terug, en hervatte de redactie op den 1 november 1

In 1840 werd *van der Biesen* — volgens het gev van een zijner vrienden — eene schitterende vergoe geschonken voor de mishandeling, hem onder de vo Regering aangedaan, en wel op bevel, of althans voorkennis van Z. Maj. onzen Koning — door de p sing van een artikel in het *Journal de la Haye* (den 6 vember 1840), welk artikel opheldering gaf over de rustbarende en ontmoedigende tijding, door *van der B* in 1830 medegedeeld, en die voor hem zoo noodl werden.

Gaandeweg nam het *Handelsblad* toe in debiet — steeg *van der Biesen* in aanzien.

De Saksische Hoven Coburg-Gotha en Weimar-Eise schonken hem de Ernestinische orde en de orde van diensten, na de benoeming van consul-generaal in Neder

In 1841 ontving hij van Z. Maj. onzen Koning de der eikenkroon en daarna de orde van den Nederl. lee

Niet lang daarna, in den vroegen morgen van den julij 1845, eindigde *van der Biesen*, in 48jarigen ou dom, door een noodlottig toeval zijn leven.

— Om de dappere daden van *Leopold*, Koning der gen, te vereeuwigen, zal er in het kamp van Beve een standbeeld worden opgerigt. Al de troepen van Belgische leger, van den minister tot den soldaat, z één dag soldij laten staan, om dit monument te bekost Dit standbeeld zal op eene ontzaggelijke hooge zuil den geplaatst, opdat de groote man in de verte kan den bewonderd.

— Men leest in *la Belgique Musicale*: „De h welke onlangs zoo sterk te Parijs is geweest, heeft met al te goed gevolg tegen den voorspoed onzer sch burgen verzet; maar geen derzelve heeft die uitkomst gebragt, welke te Bordeaux plaats had. Men hee tweemalen telkens eene ontvangst van 2 francs gehad. eerste was het bedrag van *eene plaats* in het parterre het groot Theater, en de tweede dat van twee pla in de hoogste galerij (paradis) genomen. Men z voegt gemeld blad er bij, „dat de 90,000 francs onders welke de stad aan den ondernemer geeft, geene uitga waarover dezelve berouw behoeft te hebben."

— Een Israëliet, te Tiel woonachtig, heeft zich te seldorp voor predikant uitgegeven, voor *f* 1100 b gekocht en met valsche wissels betaald. De bedr boekhandelaar heeft zijne klagt bij de bevoegde aut ingebragt; de bedrieger is afwezig.

Van den 23sten. Onze correspondent uit Parijs ons, dat aldaar per telegraaf uit Madrid de tijding is vangen, dat het Spaansche congres op den 18 dezer 159 tegen 1 stem, zijne inwilliging tot het huwelij Koningin en dat Harer Doorl. zuster heeft gegeven. (*Handelsblad.*)

— De Koning der Nederlanden is in den namidd den 17 dezer te Erdmansdorf aangekomen, om alda bezoek bij den Koning van Pruissen af te leggen en dagen te verwijlen.

— Wij hebben onlangs, in strijd met bijna alle D dagbladen, die den generaal der Jezuiten in Beijeren rondreizen, op grond van partikuliere mededeeling ge dat pater *Roodhaan* Rome niet had verlaten. Dit o weren wordt thans door de *Augsb. Allg. Zeitung* gens brieven uit Rome, volkomen bevestigd. (*Handel*

— De *Noord-Brabander* en de *Tijd* geven eene u rige beschrijving en uitgebreid verslag van de gesche die den heer bisschop *J. Grooff* zijn aangeboden, wijze, waarop dit heeft plaats gehad. Die geschenk staan uit:

1°. Een gouden kruis, rijk bezet met brillanten. keerzijde van het kruis is in het midden aangebra openslaand plaatje, waar achter een reliquie-kastje, aan deze zijde, behalve een chronicon, een opschrift voege gegraveerd is:

Quem vagus Afer amat, quem luget America rap
India pellit atrox, genitrix Europa coronat.

Het kruis is gehecht aan eenen ketting van massie

2°. Een zilveren verguldеn bisschops-staf.

Mgr. *Grooff*, het huldegeschenk van Nederlandsc tholijken aannemende, verklaarde het niet als eene stratie tegen den Koning of Hoogstdeszelfs regering; gelijk het hem werd aangeboden, als blijk van be ling aantenemen, en voor God te zullen gedenken zweet des arbeidsmans en der dienstmaagd er aan

UTRECHT den 22 September.

Heden zijn de broedermoorder *Jacob Kok*, en *J. R ker*, als medepligtige (zie het vorig nummer dezer c veroordeeld beide tot het zwaaijen van het zwaard o hoofd, te Amersfoort, en tot 6 jaren tuchthuisstraf.

ZIERIKZEE den 15 September.

Het gebruik der sterke dranken heeft dezer dag treurig slagtoffer gemaakt. Op vrijdag avond had *Karel Straatmans*, zeilmaker te Ostende, met een makkers gewed, dat hij, in den loop van den na dat is van 4 tot 8 uren, zes-en-vijftig glaasjes zoude uitdrinken, zonder dronken of onpasselijk Deze ongelukkige heeft inderdaad al deze borrels in gen en is goed van pas te huis gekomen; maar des dags morgens heeft men hem dood in zijn bed ge

BREDA den 21 September.

[V]oor eenige dagen moet er onder de gemeente Wouw, [bij] Bergen-op-Zoom, een verschrikkelijk ongeluk plaats [gehad] hebben, hetwelk vier menschenlevens kostte. [Ee]n orgelspeler, genaamd *Stolberg*, met diens vrouw, [een] zuigeling en hun twaalfjarig dochtertje, die hier ter[ste]e woonden en hun onderhoud verdienden met op de [ker]skermissen den orgel te draaijen, hadden bij een land[bouwer] nachtverblijf in zijne schuur verzocht, die hun dit uit [med]elijden toestond; hoe het zij, des morgens zijne schuur [betred]ende, om zijne gasten te wekken, vond hij de ge[heele] hooimassa van verscheidene honderde ponden ter ne[derg]estort door het breken der tilbalken, met dat onge[luk]ig gevolg, dat de vier ongelukkigen onder het hooi [zijn] bedolven en alzoo eenen afgrijsselijken dood moeten [gevon]d hebben.

'S HERTOGENBOSCH den 19 September.

[D]oor den heer dr. *A. Boltius*, med. doctor, heel- en [vroe]dmeester alhier, president der kommissie van genees[kun]dig onderzoek en toevoorzigt in deze provincie, is, [bij]gestaan door de heeren *van Heyst*, med. chir. et art. [obst.] doctor te dezer stede, en *de Groot*, heel- en vroed[mee]ster te Oss, alsmede in tegenwoordigheid van de heeren [...] *Smits* en *van der Steen*, med. doctoren in laatstge[noem]de plaats woonachtig, de vrouw van den landbouwer [...] *der Leest*, te Geffen, met de keizersnede gelukkig [van] twee levende dochters verlost. Vrouw en kinderen [bev]inden zich naar omstandigheden zeer wel; het is wijders [opm]erkelijk, dat gemelde vrouw reeds drie malen door in[stru]mentale operatiën van drie doode kinderen is verlost [ge]worden.

ZWOLLE den 23 September.

[M]en schrijft van Deventer, dat men aan de eene zijde [met] leedwezen, om het verlies van een geacht burger, aan [de] andere zijde met blijdschap om zijne bevordering, de [tijd]ing heeft vernomen, dat de Deventersche geneesheer dr. [...] *H. Everts*, die, bij zijne overige praktijk, de genees[kun]dige dienst in het krankzinnigengesticht aldaar waar[nam], benoemd is tot eersten geneesheer bij het provinciaal [kra]nkzinnigengesticht van Noord-Holland, op een jaar[lij]sch traktement van *f* 4000, vrije woning, enz. Het [geb]ouw dezer inrigting, welke in de schoone dreven om [Me]emendaal op eene groote schaal schijnt daargesteld te [zul]len worden, daar onder dr. *Everts*, als chef, nog [een] tweede geneesheer, twee élèves, een chirurgijn en een [apo]theker zullen werkzaam zijn, moet met den 1 mei 1848 [g]ebouwd en ter betrekking gereed zijn. Tegen dien [tijd] zal ook de fraaije woning voor den geneeskundigen [che]f gereed zijn, die in dien tusschentijd eene wetenschap[pe]lijke reis zal doen door Engeland, Frankrijk, Duitsch[lan]d en Italië, om zich met de inrigtingen voor krankzin[nig]en buiten 's lands persoonlijk bekend te maken. In [de] [aa]rt aanstaande zal de heer *Everts* met deze reis een [aan]vang maken.

SNEEK den 22 September.

[O]nder de bijzonderheden, welke het jaar 1846, ten op[zig]te van zijne voortdurende, buitengewone groeikracht [voo]r het plantenrijk oplevert, verdient ook gemeld te wor[de]n, dat men thans alhier, in den tuin van den heer *W.* [...]*en*, een paar bedden vindt, beplant met aardbeziën, die [nie]t alleen, wat het loof betreft, onverbeterlijk fraai staan, [m]aar ook voor de tweede maal in dit jaar bloeijen en [vr]uchten dragen, welke waarschijnlijk rijp zullen worden, [ind]ien het tegenwoordige schoone en gunstige weder ons [no]g eenigen tijd bijblijft.

GRONINGEN den 24 September.

Ten gevolge van den brand te *Borgsweer*, gemeente [*Te*]*rmunten*, ten huize van JAN TJARKS LANDMAN, waar[va]n melding wordt gemaakt in onze Courant van den 18 [de]zer, verneemt men, dat tegen dezen persoon, verdacht [ge]houden van zich schuldig te hebben gemaakt aan moed[wi]llige brandstichting, een bevel van gevangenneming [ve]rleend, en hij dien ten gevolge gisteren gevankelijk te [W]inschoten binnengebragt is.

— Voor eenigen tijd reeds werd aangekondigd, dat er [do]or de HH. Studenten alhier een gemaskerde optogt zou[de] worden gehouden. Wij kunnen nu als zeker berigten, [da]t dezelve in den avond van DONDERDAG den 8sten dezer [(e]n niet den 15den, zoo als verkeerdelijk in de *Groninger* [*C*]*ourant* is vermeld), bij fakkellicht, zal plaats hebben. [D]eze maskerade zal uit den eersten Kruistogt voorstellen [d]en' optogt van een aantal der voornaamste Kruisridders, [v]erzeld door den Griekschen Keizer ALEXIUS en zijnen stoet, [wi]en zij hunne hulde gebragt hebben. De Oostersche klee[dij], [p]racht van het Grieksche hof en de blinkende wapenrus[ti]ngen der Kruisridders zullen ook door de verscheidenheid [d]er costumus dezen optogt veel luister bijzetten.

— Bij het graven van de fondamenten voor het nieuw Akademisch gebouw alhier zijn eenige oude munten gevon[de]n, waaronder nog al merkwaardige. Wij hopen in de [g]elegenheid gesteld te worden, er later meer van te kun[n]en zeggen.

— Als eene merkwaardige landbouwkundige bijzonder[heid], welke de warmte gedurende dezen zomer onder [m]eer andere heeft opgeleverd, wordt ons uit *Zuidlaren* [b]erigt, dat op een akker van het nieuw ontgonnen heide[v]eld aldaar voorleden jaar boekweit gezaaid is, welke [g]oed zaad opgeleverd heeft, doch door den fellen wind [o]ok veel zaad verloren had. De eigenaar ploegde toen dien [a]kker om en zaaide er dit jaar rogge op, welke rogge, al[h]oewel niet voordeelig van vrucht, toch goed stroo ople[v]erde. De boekweit echter, die voorleden jaar verloren [w]as, schoot nu uit de roggestoppels omhoog in zoodanige [m]enigte, dat dezelve thans ruim een half gewas oplevert.

— Zaturdag den 19den heeft te Bellingewolde de huis[v]rouw van O. H. T., kastelein en winkelier, een einde [a]an haar leven gemaakt door zich, terwijl de huisgenooten [a]fwezig waren, op te hangen. Wat haar tot deze vreese[l]ijke daad heeft aangespoord weet men niet, doch, zoo [a]ls men zegt, leed zij reeds eenigen tijd aan vlagen van [v]erstandsverbijstering.

LEYDEN den 22 September.

Uit het vroeger vermelde zestal van predikanten is heden door den breeden kerkeraad alhier het volgende drietal gemaakt: *van Herson*, te Arnhem; *Swalue*, te Goes, en *Rutgers van der Loeff*, te Zutphen; waaruit beroepen is de weleerw. zeer gel. heer *Abraham Rutgers van der Loeff*.

Aan het onderstaande ingezonden stuk ruimen wij eene plaats in, omdat de *Kamper Courant* over het daarin behandelde onderwerp een even onwaar als hatelijk berigt onder hare gemengde tijdingen heeft opgenomen. — Hiermede zullen wij voor goed van de behandeling dier zaak afstappen, en in het vervolg geene stukken daarover meer opnemen.

HET VERGELIJKEND EXAMEN TE USKWERD.

Het vergelijkend examen te Uskwerd schijnt de algemeene belangstelling gaande te houden, en het oordeel van velen over hetzelve loopt zeer uiteen. Eenige van de sollicitanten beklagen zich over hetzelve, alsof hun onregt is geschied, dewijl zij als meer ervarene practici den voorrang meenen te moeten hebben boven vele jongere personen, die hen voorbij snellen in de theorie; anderen kunnen zich de zaak niet verklaren, dat een 22jarig jongeling, die naauwelijks den tweeden rang heeft verworven en voor het eerst een vergelijkend examen heeft bijgewoond, al aanstonds met zulk een' belangrijken prijs voortgaat. In hoe verre de klagte van de eersten gegrond zij, en wat onverklaarbaars er ook in zijn moge, dat bedoelde jongeling n°. 1 van de 51 sollicitanten heeft verworven, dit laten wij thans in het midden, (ofschoon ons de zaak ook altijd raadselachtig zal blijven); doch als mede-sollicitant naar genoemde plaats, vinden wij ons verpligt eenige woorden in het midden te brengen over een artikel, 't welk voorkomt in de *Kamper Courant*, n°. 967, opdat het der zake onkundig publiek door zulk een overdreven en onwaar berigt geene verkeerde denkbeelden over de vergelijkende examens in het algemeen en van dat te Uskwerd in het bijzonder moge verkrijgen. Over de woorden: *monster-examen*, *akelige berigten*, 22*jarig geleerde*, als zeer overdreven en ongepast, willen wij niet spreken; doch de uitdrukking: „van 51 adspiranten werd alras 36 man gedetacheerd, met order, om af te marcheren, zijnde geene kweekelingen van den examinator mr. BRUGSMA," moeten wij omver werpen, als strijdig met de waarheid.

Vooreerst dan moet men weten, dat de 36 gedetacheerde personen eerst gedetacheerd werden na den afloop van het schriftelijk examen, waaruit was gebleken, dat zij niet in aanmerking konden komen voor de vacante plaats.

In bovengenoemde woorden ligt voorts de veronderstelling, dat de 15 genomineerden alle kweekelingen van den heer BRUGSMA zijn geweest. Schrijver dezes behoort ook tot het 15tal, dat genomineerd is, en hij behoort met nog zeven anderen van dat getal, wier namen hij alle kan noemen, niet tot degenen, welke vroeger als *kweekelingen* het onderwijs van den heer BRUGSMA hebben genoten. Wel heeft hij met nog één genomineerde lessen van genoemden heer bijgewoond, en wil men dus ons ook onder de kweekelingen rangschikken, wel nu, dan blijven er nog zes genomineerden over, die in 't geheel geen onderwijs van den heer BRUGSMA hebben ontvangen. En dat van de overige 36 personen niemand kweekeling van den heer BRUGSMA is geweest, is ook beneden de waarheid. Wij zijn de lijst der sollicitanten naauwkeurig nagegaan en hebben van de 36 personen 10 gevonden, welke vroeger werkelijke kweekelingen van de Departements kweekschool zijn geweest.

Doch gesteld, dat de *Kamper Courant* waarheid behelsde, dan zou zulk een verschijnsel een bewijs te meer zijn van de deugdelijkheid van het onderwijs, dat aan de Groninger kweekschool gegeven wordt. — Want dit moet men toch vertrouwen, dat mannen als HOFSTEDE DE GROOT en BRUGSMA (de andere examinators zullen wij met stilzwijgen voorbijgaan), geene onregtvaardigheid zullen plegen, en geene personen, maar stukken zullen beoordeelen; immers bij een vergelijkend examen kent men geene personen, althans zoo behoort het te zijn, en wij gelooven het dus niet, dat er van de zijde van die beide heeren eenige partijdigheid heeft plaats gehad.

Wat betreft de uitdrukking: „met de overigen" (15) „zijn veel kunsten ondernomen," deze begrijpen wij niet, en wij weten niet, waarin die kunsten hebben bestaan. De 15 genomineerden hebben na het schriftelijk examen proeven gegeven van hunne geschiktheid voor de kerkelijke bedieningen, als voorlezer, voorzanger en organist; anders is er niets geschied. Wil men dit nu met het min gepaste woord *kunsten* bestempelen, het zij zoo, en wij gunnen der *Kamper Courant* deze aardigheid gaarne.

De laatste uitdrukking: „de overland-mail werd op den voet gevolgd, onder voorzitting van prof. HOFSTEDE DE GROOT," behelst niets anders, dan dat den sollicitanten eene reisbeschrijving is opgegeven van Nijmegen naar Batavia over den zoogenaamden overlandweg.

Wij hopen door dit schrijven onze lezers genoegzaam te hebben ingelicht, om de onwaarheid van hetgeen de *Kamper Courant* ten dezen aanvoert in te zien.

In het vorig nummer onzer Courant zijn in de namen der genomineerden voor *Uskwerd* de volgende drukfouten inge slopen:

H. D. MUNTINGER, moet zijn H. D. MUNTINGA,
J. SIEVINGA, „ „ J. SURINGA,
S. FABER, „ „ J. FABER,
H. J. BELKUM, „ „ H. J. VAN BELKUM,
J. J. LISSINGH, „ „ J. J. SISSINGH.

Wij hadden de namen overgenomen uit *de Wekker*, waarin dezelve aldus fautief voorkomen.

ZEETIJDINGEN.

Gearriveerd: te Amsterdam den 20 Sept. de Jong *Jonge Clemens* van Hull, Eekhoff *Vr. Antina* van Accummerzijl, den 21sten Meijer *Susanna Maria* van Suriname, Lieffijn *Goede Verwachting*, Roelfs *Anna Maria* beide van Londen, de Groot Bakker *Katharina* van Kroonstad, Hoeksma *Koophandel*, de Vries *Friesland* beide van Archangel. Mulder *Susanna Katrijna* van Carolinerzijl, den 22sten Hofkamp 10 *Gebroeders* van Frederikshaven, Spanjer *Catharina Sophia* van Hartlepool; te Texel den 20sten Klasen *Antje* van Marseille, de Jong *Jonge Reintje*, Stegenga 2 *Zusters* beide van Londen, van der Zee *Stad Kampen* van Hull, den 21sten Bakker *de Jonge Tjammink* van Newcastle; in het Vlie den 20sten van Wijk *Jonkvr. Maria* van Dantzig; te Kroonstad den 10den Schuth *Gesina*, Dik *Henriette*, Gust *Hendrika* alle 3 van Groningen, Botje *Sara Maria* van Rotterdam; te Memel den 10den Onnes *Johanna* van Harlingen; te Dantzig den 10den Klaasen *Alida Jantina* van Amsterdam, den 12den Brunius *de Vos* van Delfzijl, Waterborg *Jonge Frederik*, Nauta *Sara*, den 13den Dekker *Bouwina* alle 3 van Groningen, Mulder *Alida* van Schiedam; te Bolderaa den 11den Assies *Stad Groningen* van Edam, den 12den Kiers *Margaretha* van Amsterdam, Mulder *Ettina* van Stavanger; te Bayonne den 15den Karsijns *de Vriendschap* van Petersburg; te Swinemunde den 15den van der Werff *Jandina* van Amsterdam.

Gearriveerd: te Amsterdam den 22 Sept. Pannenborg *Vr. Geertje* van Emden; te Texel den 21sten Vos *Allersma* van Archangel, Bossinga *Engberdina* van Drammen; in het Vlie den 21sten Hofkamp 10 *Gebroeders* van Fredrikshaven; te Vlissingen den 21sten Poelman *Everhardus* van . . . . .

Vertrokken: van Amsterdam den 19 Sept. Hazewinkel *Lucas Wicher* naar de Oostzee, Visser *Vr. Lupina* naar Leer, den 20sten de Jonge *Johanna* naar Petersburg, Korter *Riga* naar Riga, Mulder *Concordia* naar Kouingsbergen, Mulder *Jantina Gesina* naar Dantzig, Prins *Roelina* naar Hamburg, den 21sten Prins *Hermanna Henriette* naar Stettin, Fokkes 4 *Gebroeders* naar Rostock, Veenhorst *Ida* naar Triest, Schuur *Henderkina* naar Stettin, Butter *Jonge Jan* naar Hamburg, den 22sten Teensma *Jonge Brechtus* naar Petersburg, Mooij *de Trouw* op avontuur; uit het Vlie den 19den Struit *Johannes*, Ekens *Elisabeth Johanna*, Mulder *Wendelina*, Weij *Elisabeth* alle 4 naar Petersburg, Buning *Magdalena* naar Libau, Kraan *Anna Fossina* naar Koningsbergen, de Boer *Zeelust*, Duintjer *Catharina Jacoba* beide naar Memel, Weber *Geertruida Catharina* naar Odensee, Vos *Reina* naar Drammen, Bakker *Egbertus*, de Groot *Houthandel*, de Groot *Arendina* alle 3 naar Christiansand, Plukker *Jonge Hendrik*, Kraan *Vr. Helena*, Fijn *de Broeders* alle 3 naar Noorwegen, Kuiper *Annegina Elsina*, Mulder *Margaretha*, Scholtens *Alida*, Douwes *Ons Genoegen*, Douwes *Johanna* alle 5 op avontuur, Smit *Jonge Gerrit* naar Riga, Harding *Margaretha* naar Pernau, Schuur *Johanna Gesina* naar Windau, Kuitze *Jonge Wicher* naar Stetin, Scherpbier *Jonge Anna* naar Drammen, Meijer *Pieter* naar Osterrisoer, Holst *Johannes*, Pronk *Gesina* beide naar Hamburg, Kuiper 5 *Gezusters*, Potjer *Herstelling*, Oostra *Vr. Martha*, den 20sten Meijer *de Vriendschap* alle 4 op avontuur, van Duinen *Alkanna Elisabeth* naar Petersburg, Joosten *Alberdina* naar Drammen, de Jong *Hendrika* naar Osterrisoer; van Brielle den 20sten Bekkering *Christina* naar Rouaan; van Lissabon den 2 Sept. Hansen *Neêrlands Welvaren* naar Hamburg; van Liverpool den 17den Oetzes *Alida Maria* naar Groningen; van Memel den 8sten de Vries *Tekela*, den 11den Kuijpers *Neeltje* beide naar Rotterdam, Westers *Jonge Dirk* naar Harlingen; van Dantzig den 10den van Calker *Jonge Hero* naar Amsterdam; van Nantes den 16den Boeling *Alida* naar Rotterdam; van St. Valerij s. S. den 17den Potjer *Emma Obina* naar Bordeaux; van Sunderland den 17den Gruppelaar *Nijsina* naar Amsterdam; van Kiel den 17den Peper *Fennechiena* naar Schiedam; van Hamburg den 18den Wolkammer *Hillechiena Alberdina* naar Kampen.

Vertrokken: van Amsterdam den 23 Sept. Teensma *Jonge Ype* naar Stettin, Visser *Vr. Maaike*, Holscher *Vr. Jacobina* beide naar Hamburg; van Kampen den 22sten Ketelaar *Jantina Hendrika* naar Hull; van Texel den 23sten Koning *Stad Almelo* naar Hull; uit het Vlie den 21sten Oldenburger *Gustaaf* naar Newcastle, Mulder *Concordia* naar Koningsbergen, Helmers *Stad en Lande* naar Noorwegen; van Helvoet den 22sten Lovius *Nooit Gedacht* naar Berwick, Ebeling *de Vrede* op avontuur; van Fiume den 5den de Vries *Gezusters* naar Amsterdam.

Gepasseerd: te Rendsburg den 14 Sept. Schoon *Christina* van Weener, den 16den Egberts *Catharina* van Amsterdam beide naar Stettin, de Boer *Antje* van Amsterdam naar Petersburg, den 17den Hilbrands *Vr. Wendelina* van Harlingen naar Wismar, Patje *Annachiena* van Amsterdam naar de Oostzee; te Tonningen den 14den de Boer Sap *Hendrika* van Leuven naar de Oostzee, Visser *Minerva* naar Rotterdam, Dokter *Maria Louisa* naar Amsterdam beide van Stettin, den 15den Panjer *Heilina* van Bandholm naar Antwerpen, den 16den Kwint *Johanna* van Nestved naar Holland.

Te Delfzijl *gearriveerd:* den 21 Sept. Forma *Vr. Antje* van Leer, Bonker *Catharina Margaretha* van Carolinerzijl, den 23sten Meijer *Vr. Geertina* van Aarmerzijl, de Groot *de 2 Gebroeders*, Mudder *Vr. Stiena* beide van Harlingerzijl.

Vertrokken: den 19 Sept. Gust *de Hoop* en den 21sten Wolkammer *Eenige Broeder* beide naar Noorwegen, Kleufkoorn *Vr. Janna* op avontuur, den 23sten Riepma *Agatha*, Dijkstra *Fenna*, Post *Catharina*, Stenger *de Vriendschap* alle vier naar Noorwegen, Schreuder *Selina Titia* naar Dantzig, Peters *Catharina* naar Emden, Bultje *Juffer Evers* naar den Stads Polder.

Te Zoltkamp *gearriveerd:* den 22 Sept. Buss *Wilhelmina* van Emden, Hangelbroek *Eendragt*, den 23sten de Grooth *Jantina* beide van Noorwegen.

Vertrokken: den 21 Sept. Brouwer *Jantina*, Kemper *Gebroeders*, Oldenburger *vrouw Gerberdina*, Olthoff *Abeldina*, Brouwer *Harmina*, Pronk *Roelina* alle 6 naar Londen, de Ruiter *Vigilantia* naar Noorwegen, den 22sten Krook *Eensgezindheid* naar Bremen, Drewes *Johanna* naar Hamburg.

Zeilklaar: den 22 Sept. Blaauw *Gesina* naar Londen, Drewes *Tjakkina* naar Noorwegen, Steinorth *Emanuel* op avontuur.

Het schip *Jonge Tjalling*, kapit. Mellema, den 10 Sept. van Dantzig naar Amsterdam vertrokken, is den 14den zonder schade uit zee terug gekomen.

Op den 15 dezer is ten noorden van Ameland op 15 vademen water gezonken het Hamburger galjootschip *Carl Friederich*, kapit. C. Freij; de equipage heeft getracht zich met de boot te redden, tot dat zij den volgenden dag door Schipper W. R. Visser, voerende de vischsnik *de 2 Gebroeders*, te Zoltkamp te huis behoorende werden ontdekt en hij dadelijk zich gereed maakte, om het volk te redden, hetgeen hem dan ook gelukte, en na hen van alle noodwendigheden te hebben voorzien, dezelve den 18 dezer te Wangeroog aan wal gebragt.

UITTREKSEL UIT DE SONDSLIJST.

16 Sept. Smidt, Neptunus, van Faeroe naar Koppenhage.
Hansen, Concordia, van Flekkefiord naar de Oostzee.
de Jonge, Petrus Jacobus, van Bergen naar Stettin.

De wind den 16 en 17 Sept. N.W.

HUWEL.-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote C. A. MULDER, doch tot ons leedwezen, van eene dood geborene DOCHTER.

WILDERVANK den 17 September 1846.

N. P. BARENDS,
Goud- en Zilverwerker.

*** NIJEHORNE den 18 September 1846. Heden verloste zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON JOZIENA MARGARETHA DE JONGE, geliefde Echtgenoote van

R. J. ENUMA,
Pred.

Eenige kennisgeving.

*** WEHE den 21 September 1846. Heden beviel mijne Echtgenoot G. I. TER HAAR voorspoedig van eenen ZOON.

P. F. WIERINGA.

*** Heden beviel van eene DOCHTER H. W. VINKERS, Echtgenoote van

L. A. DE ROCHEFORT.

LEENS den 21 September 1846.

*** SAPPEMEER den 22 September 1846. Heden beviel van eene DOCHTER ALKE LEEMHUIS, geliefde Echtgenoote van

A. MULDER, *Rijks Ambtenaar.*

*** WINSCHOTEN den 23 September 1846. Heden verloste van een MEISJE AALTJE BRAAK, geliefde Echtgenoote van

H. BUSSCHER,
Apotheker.

*** Heden namiddag, te 3 uren, overleed, na eene ongesteldheid van 3 weken, tot mijne en mijner Kinderen en aangehuwden Zoon innige droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JAKOB TAMMES KLAVER, in leven *Koopman* alhier, in den gezegenden ouderdom van ruim $73\frac{1}{2}$ jaar.

Familie en Kennissen gelieven deze als eenigste kennisgeving aan te nemen.

HOORN den 20 September 1846.

C. E. SCHOLTENS,
Wedw. J. T. KLAVER.

*** Heden avond, omstreeks 6 uren, overleed alhier, kinderloos, zacht en kalm, na eene kortstondige ongesteldheid, onze Stedevader JAN BOELENS, laatst Weduwenaar van GEESSIEN HARMS KOSTER, in den hoogen ouderdom van ruim 88 jaren en 4 maanden.

Tot in 1814 bekleedde hij de betrekking van *Maire*, en was in de zamenleving vredelievend, dienstvaardig, eerlijk en braaf, waardoor hij dan ook bij allen, zoowel aanzienlijken als geringen, die hem kenden, in hooge achting stond.

Langs dezen geven wij van zijnen dood kennis aan zijne Vrienden en Bekenden.

NIEUWE PEKELA den 20 September 1846.

Mede uit naam van mijn Broeder en
Zuster en verdere Familie,
H. J. KOSTER.

*** Tot onze diepe droefheid moesten wij ons jongste Kind en eenigst Zoontje KARSSIEN, in den nog zoo jeugdigen leeftijd van ruim elf maanden, na eene ziekte van omstreeks vier weken, dezen avond, plus minus 11 uren, door den dood zien bezwijken.

GANZEDIJK, onder *Finsterwold*, den 22 September 1846.

H. K. BROUWER.
J. R. HUISMAN.

*** Heden overleed alhier, in den jeugdigen en bloeijenden leeftijd van 14 jaren en 4 maanden, IMKE H. BURINGH, aan eene hevige ziekte van bijna vier weken, betreurd door hare vier minderjarige Zusters en verdere naaste Bloedverwanten.

ZUIDBROEK den 23 September 1846.

H. E. EDZES, *Voogd.*

Op MAANDAG den 28sten September e. k. en vervolgens, zal, ten huize van **E. van DIJK**, in de Torenstraat te ***Winschoten***, door den Boekhandelaar **P. S. van der SCHEER**, publiek Verkocht worden: Eene belangrijke Verzameling van **BOEKEN, MUZIJK, TEEKENINGEN en PLATEN.**

De ***CATALOGUS*** is bij bovengemelden Boekhandelaar te bekomen.

*** Bij **JOH. HERINGA, Kz.**, te *Utrecht*, is dezer dagen in het licht verschenen:

ENGELANDS STREVEN
EN
NEDERLANDS ZWEVEN.
Prijs *f* 1—00.

(Men zie over dit Werk eene beoordeeling, welke voorkomt in het Bijblad van de Zondags-editie van het *Handelsblad* van den 20 Sept. l.l., alwaar onder anderen gezegd wordt:

„De schrijver begint met eene opsomming van het groot aantal monopolien en voorregten, dat onder verschillende gedaanten op Albion drukt, maar wijst ook tevens op het nut van de van tijd tot tijd gebragte wijzigingen in de primitive regeringsbeginselen van dat Rijk, met opmerking van de schade en schande, die Nederland zich had kunnen besparen, wanneer het zonder eventuele grondwetsherziening even zoo gehandeld had. Dit doelt op het tijdperk van vroegere staatkundige woelingen. Daarentegen begeeft hij zich, p. 14, tweede alinea, tot meer bepaalde beschouwing van zaken, die tot het tegenwoordige betrekking hebben en in verband staan met de kwestie der handelshervorming. Hier schetst hij den staat van eigenbatige nijverheid, algemeene overspanning, kunstmatige opdrijving van monopolien en verbreiding van uitwegen (débouchés), waarop de Britsche staatkunde vooral heeft gedoeld, tot verrijking van eenige bevoorregten en ten nadeele van het algemeen. „Even als het lam zich ter slagtbank laat leiden," zegt hij, „zoo „gedwee en zelfs ijverzuchtig leenen de nijveren zich, om de schat- „ten en de magt van de despoten te vermeerderen door hooge „pachten en door het betalen voor bescherming, omdat dit alles „geene belasting heet of den schijn daarvan heeft, terwijl het volk „te kortzigtig is, om te begrijpen, dat het meestal vermomde be- „lastingen, drukkende overbelastingen zijn, slechts met dat onder- „scheid, dat zij niet aan den Staat of in 's Rijks schatkist komen, „om ten nutte van het algemeen gebruikt te worden, maar uit- „sluitend in de kassen van eenige weinigen vloeijen, die hiervan, „zoo min mogelijk, laten terug werken ten nutte van het algemeen." Hierop volgt eene parodie op de menschlievendheid der aristocraten, in de vrijlating der slaven en andere philanthropische instellingen betoond, op hunne vaderlandsliefde, op hunne schijnbare vrijzinnigheid in het begunstigen van eene vrije concurrentie, in zaken, waaruit zij zeker zijn, toch het meeste voordeel voor zich te ontleenen, en wat dies meer zij; terwijl de natie, door eene *schijnheilige vrijheid* misleid, dit fijne weefsel niet doorgrondt. De schrijver schijnt van oordeel te zijn, dat de regeringen sommige ondernemingen meer aan zich moesten voorbehouden, om, door de daarvan te trekken baten, het bezwaar van het algemeen budget te verminderen. Hij betoogt voorts, dat eene verbeterde en meer regtmatige orde van zaken ook den aanzienlijken en bevoorregten stand niet schadelijk kan zijn, en ook voor dezen zelfs tot voordeel zou gedijen, evenzeer als van vrijen handel geene van die gevaren te duchten zijn, die men wel eens daarvan voorspelt. In Engeland bestaat geen eigenlijke vrije handel en wandel, maar slechts bevoorregting van eene uitverkorene caste, en daaruit trekt de schrijver de conclusie, dat het zeer eigenaardig is, dat helderziende, godvruchtige en menschlievende mannen uit alle standen, ja zelfs uit de aristocratie, hunne aandacht op de bestaande ellende en hare oorzaken gevestigd hebben.

„Overigens merken wij op, dat dit stuk zeer goede opmerkingen bevat, en over het algemeen met de historische waarheid strookt, enz. Maar het voornaamste, waarop wij te letten hebben, begint p. 37—38, waar de schrijver zich voorstelt te onderzoeken, wat eigenlijk het doel van Engelands streven is, welke lessen daaruit voor Nederland te trekken zijn en welke gevolgen men daarvan kan verwachten. Hier nu schetst hij het edele streven van RICHARD COBDEN, trekt een parallel tusschen dezen en O'CONNELL, geeft vervolgens alle verdiende eer aan Sir R. PEEL en beschrijft den gang van diens staatkunde in het jongste zoo veel beslissende tijdsgewricht, waarbij hij tevens in het voorbijgaan over het nut van een verlaagden briefport en van staatsspoorwegen handelt, zonder het gedrag van ons Gouvernement ten dien aanzien te gispen. Nagenoeg in den geest van het bekende werk van BASTIAT: *Cobden et la ligue*, spreekt hij over hetgeen van de zijde des evengemelden staatsmans achtervolgelijk is verrigt, en doet als niet onwaarschijnlijk vooruit zien, dat de steun, door de *income tax* tijdelijk verschaft, nog van langen duur zal moeten zijn, hetzij als zoodanig, of bepaaldelijk als eene belasting op den Engelschen grondeigendom. De schrijver besluit dit gedeelte van zijn geschrift met eenige algemeene staatkundige beschouwingen en gissingen.

„Voorts zullen wij, hetgeen de schrijver zich voorstelt met betrekking tot Nederland te zeggen, in het tweede nog niet verschenen gedeelte van zijnen arbeid moeten verwachten, en eindigen dus hiermede dit ons voorloopig verslag, om, bij de verschijning van dat gedeelte, ook het geheel in nadere beschouwing te nemen.")

*** Het **PLAATSELIJK BESTUUR** der **GEMEENTE *GRIJPSKERK*** brengt bij deze ter kennis van een ieder, dat de **HERFST-VEEMARKTEN** te ***GRIJPSKERK*** 's JAARLIJKS zullen plaats hebben op de TWEE EERSTE **WOENSDAGEN** in de maand **NOVEMBER;** en alzoo in dit JAAR op WOENSDAGEN den **4**den en **11**den NOVEMBER aanstaande.

GRIJPSKERK den 23 September 1846.

Het Plaatselijk Bestuur voornd.:
H. GUICHART ABRESCH,
Burgemeester.

*** Het wordt bij deze aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat, wegens te doene **HERSTELLINGEN** aan de **KLAPBRUGGEN** over het ***STADS-KANAAL***, bij de MONDEN voor de MARKTEN van *GASSELTER NIJEVEEN* en *DROUWEN*, de **PASSAGE** over gezegde KLAPBRUGGEN, voor **PAARDEN** en **RIJTUIGEN**, alsmede voor **VEE**, zal zijn ***GESTREMD*** op de hier na genoemde tijden, als: over de KLAPBRUG bij den MOND van *GASSELTER NIJEVEEN*, van af MAANDAG den **28**sten SEPTEMBER 1846 tot en met WOENSDAG den **7**den OCTOBER eerstkomende, en over de KLAPBRUG bij den MOND van *DROUWEN*, van af MAANDAG den **12**den OCTOBER tot en met MAANDAG den **19**den daaraanvolgende.

*** Mr. **J. BRUGMA**, Notaris, residerende te *Stedum*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven MARTJE EGGES, laatst Weduwe van POPKE J. HUIZINGA, op Maandag den 28sten September 1846, 's voormiddags te 10 uren, te *Uithuizen*, ten huize van den Kastelein J. SCHILHORN VAN VEEN, bij publieke Veiling te Koop te presenteren:

Den EIGENDOM van *f* 200—00 *vaste* en *onveranderlijke huur*, jaarlijks op Midwinter verschijnende, liggende op de Boerenplaats, bij EGGE SIEWERTS ARKEMA, te *Uithuizen*, in gebruik, onder het regt der vaste en altijddurende Beklemming, in alle liniën vererfvende. Inzage van bescheiden en informatiën te bekomen bij J. P. HUIZINGA, Houtkooper te *Uithuizen.*

*** Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, gedenkt de WelEerw. Heer W. D. VAN HALSEMA, op WOENSDAG den 30sten September 1846 en volgenden dag, telkens te één uur, aan de PASTORIJ te *STEDUM*, **BOELDAG** te houden van velerhande ***GOEDEREN***, als: BOERENWAGEN, PLOEG, EIDE en andere BOEREN GEREEDSCHAPPEN, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, beste MELKKOE, 2 SCHAPEN, 60 à 70 IPEREN-, ESSCHEN- en WILLIGEN BOOMEN; voorts KABINETTEN, PULPITRUM, differente SPIEGELS, onderscheiden TAFELS en STOELEN, veel KOPER, TIN, BLIK en IJZERGOED, GLAS- en AARDEWERK, BEDDEGOEDEREN, eene partij BOEKEN en veel andere GOEDEREN. — Den 1sten dag Boerengereedschappen, Boomen enz.

*** Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS** zal er, op DONDERDAG den 8sten October 1846, des namiddags precies te 2 uren, bij den HUIZE *LELLENS*, te *LELLENS*, **BOELDAG** worden gehouden van 31 puik vette zware KOEIJEN en 20 beste LAMMEREN. — Kunnende het VEE in de WEIDE blijven.

HOUTVEILING,

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op DONDERDAG den 1sten October 1846, des voormiddags te 11 uren, ten huize van de Weduwe F. VAN DER BOOGH, te *Appingedam*, van eene groote partij van onderscheidene Havens aangevoerde NOORDSCHE Maats en Overmaats VUREN **BALKEN**, beste OSTRIESOERSCHE **JUFFERS** en EIKEN **STOLPEN;** alsmede van eene Lading DANTZIGER GREENEN **BALKEN, MOLENROEDEN, DEELEN, PIJPENDUIGEN ENZ.**

Mr. **H. J. OFFERHAUS**, *Nots.*

BOELDAG,

op WOENSDAG den **30**sten SEPTEMBER 1846, des namiddags te 1 uur te beginnen, aan de KOSTERIJ te *USKWERT*, ten verzoeke van de Wedw. N. VAN ZALEN, van **LEVENDE HAVE, BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HUISMOBILIA ENZ.**

Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, *Nots.*

ZEER VOORDEELIG TE HUUR,

geheel of **ten deele:** het zoo wél gelegen **BUITENVERBLIJF** buiten de Ebbingepoort, bij *Groningen*, bestaande in drie BEHANGENE KAMERS, KEUKEN en KOEPEL, bewoond door Mejuffer **HEUKERS.**

STOOMVAART

van ***HARLINGEN*** naar ***LONDEN***, en TERUG, met de snelle puike **STOOMSCHEPEN** van 500 Ton en 200 Paardenkrachten.

De nieuwe **IJZEREN *MAGNET***, Kapitein **ALFRED BROWNLESS.**

De vernieuwde sterke ***RAPID***, Kapitein **H. W. NEVILL.**

Vertrekdagen van ***HARLINGEN:***

De ***RAPID.***	De ***MAGNET.***
Zat. d. 26 Sept. 's morg. 9 u.	Wnsd. d. 30 Sept. 's morg. 4 u.
„ 3 Oct. „ 5 „	„ 7 Oct. „ 7 „
„ 10 „ „ 9 „	„ 14 „ „ 4 „
„ 17 „ „ 5 „	„ 21 „ „ 6 „
„ 24 „ „ 8 „	„ 28 „ „ 11 „

Retour van ***LONDEN:***

ALLE ZONDAGEN, | **ALLE WOENSDAGEN,**

des morgens vroeg.

Informatiën en dadelijke verzekering tot billijke Premiën, te *Harlingen* bij VAN OPPEN'S ZONEN en de Wedw. BOUWE RODENHUIS EN ZONEN, Agenten, en te *Londen* bij A. G. ROBINSON, II George Yard, Lombardstreet, Directeur.

NIEUWE POSTWAGENDIENST

van ***LEMMER*** over ***SNEEK, LEEUWARDEN*** en ***BUITENPOST*** naar ***GRONINGEN, vice versa,***

te beginnen den 5den October e.k.

Vertrek van **Lemmer**, bij **A. TEITSMA**, des MAANDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, onmiddelijk na de aankomst der STOOMBOOT ***WILLEM II.***

Vertrek van **Groningen**, bij **H. VAN DER LAAN**, aan de Groote Markt, des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, des morgens te half 2, om te *Lemmer* aan te komen vóór het vertrek der BOOT naar *Amsterdam.*

NB. De GOEDEREN moeten te *Groningen* **een half uur** vóór het vertrek worden bezorgd.

A. TEITSMA,
G. DE RUITER, } *Ondern.*

HET VORSTELIJK TANDPOEDER,

alom bekend als een UITMUNTEND MIDDEL tot *ZUIVERING* van **MOND** en **TANDEN**, is steeds te bekomen, à 60 Cents het verzegeld Doosje, bij den Boekhandelaar ***R. J. SCHIERBEEK***, in de Guldenstraat, te *Groningen.*

*** Bij **E. DE BOER & ZONEN**, *gekwalificeerde Kollecteurs* te *Groningen*, zijn, voor de **200**ste ***KONINKL. NEDERL. LOTERIJ*** (waarvan de EERSTE KLASSE op MAANDAG den **12**den October 1846 zal beginnen te trekken), **LOTEN** volgens *Prijs Courant* te bekomen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

STAAT, *aanwijzende de prijzen der navolgende* Graansoorten, *op de Markt te Groningen, gehouden den 22 September* 1846, *om te dienen tot de Zetting van den Prijs van het Brood.*

TARWE,

wegende 68 ℔, *f* 9-00	wegende 70 ℔, *f* 9-50	wegende 72 ℔, *f* 10-00

ROGGE,

wegende 64 ℔, *f* 8-00	wegende 67 ℔, *f* 8-60	wegende 70
„ 65 „ „ 8-20	„ 68 „ „ 8-80	„ 71
„ 66 „ „ 8-40	„ 69 „ „ 9-00	„ 72
gemiddeld . . . „ 8-20	gemiddeld . . . „ 8-80	gemiddeld .

Gearresteerd door den *Staatsraad, Gouverneur der Provin*[…]*gen*, den 24 September 1846.

RENGERS.

GRONINGEN den 22 September.

Tarwe.	*Boekweit.*	*Hav*[…]
Oude Bak. 70 ℔ *f* 9-25	Gr. Zand . 63 ℔ *f* 5-90	Dikke . . . 3
Jarige . . . 70 — 8-85	dito . . . . 65 — 6-30	N. dito . . 4
N. Oml. . . 66 — 0-00	Zw. Zand . 64 — 6-00	dito 4
dito . . . . 72 — 9-25	Veen . . . 66 — 6-15	dito 47
dito . . . . 74 — 9-75		dito 5
N. Oldam. 66 — 0-00	*Gerst.*	O. dito . . 3
dito . . . . 72 — 9-10	N. Winter 54 ℔ *f* 4-80	dito 3
dito . . . . 74 — 9-60	dito . . . . 56 — 5-15	dito 41
N. Oldam. 75 — 0-00	dito . . . . 58 — 5-50	N. Zwarte 3
Rogge.	N. Zomer 54 — 0-00	dito 41
Oude . . . . 64 ℔ *f* 8-00	dito . . . . 56 — 0-00	dito 44
Nieuwe . . 64 — 0-00	dito . . . . 58 — 0-00	*Gort.*
dito . . . . 66 — 8-40	N. Knobbe 58 — 0-00	Parel *f* 14 *f* 1
	dito . . . . 60 — 0-00	Grove *f* 8-75 *f*

Boonen *f* 7-25,50	Geel Mosterdz. *f* 10-50 *f* 1
Groene Erwten *f* 11 *f* 12	Raap-Olie per vat *f* 32
Graauwe Erwten *f* 10 *f* 11	MARKTPRIJS DER BO[…]
Koolz. *f* 8-75 *f* 9-25,50,75	1e Kwal. *f* $31\frac{1}{2}$ à 32
Oostvr. *f*	2e „ „ $30\frac{1}{2}$ à 31
N. Zomerz. *f* 8-50,75	3e „ „ 29 à 30

Tarwe prijshoudende. — Rogge in een doen. — Zand- als voren; Veen iets lager afgegeven. — Gerst niet drif[…] Haver vooral de beste soorten wel zoo goed te plaatsen. — hooger verkocht. — In Zaden is weinig omgegaan.

AMSTERDAM den 23 September.

Roode TARWE met veel handel ter verzending; Poo[…] prijsh. In entr.: 131 ℔ Odessa Pools. *f* 324; 126 ℔ r. K[…] *f* 310; 128 ℔ Lubecker *f* 320; 127 ℔ Holst. *f* 314; 125 ℔ M[…] *f* 310; 126 ℔ Brunsw. *f* 310. In cons.: 131 ℔ p. witb. […] *f* 360; 132 ℔ p. dito dito *f* 375; 127 ℔ b. dito *f* 326; 1[…] o. Vries. *f* 300; 128 ℔ b. Pools. *f* 335, 338. ROGGE rui[…] houdend met veel handel; in entr. 117, 118 ℔ Riga *f* 25[…] 117, 118, 119 ℔ Archangel *f* 252, 255, 258; 116 ℔ […] *f* 250; 120 ℔ Pruis. *f* 260; 117, 118, 119 ℔ Petersb. *f* 25[…] 258; 123 ℔ Rostocker *f* 263; 120 ℔ Archangel *f* 261. […] wat aangenamer; n. Zeeuws. *f* 190; j. dito *f* 142; 114 ℔ […] *f* 190; 112, 114 ℔ Deens. *f* 180, 186. HAVER ruim[…] 83 ℔ dikke *f* 145. KOOLZAAD in een doen; verkocht: […] £; Polder $48\frac{1}{2}$ £; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 53 £ […] 55 £. RAAPOLIE was dadelijk en op levering prijshoude[…] 6/w. *f* $32\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $31\frac{1}{4}$ a 31; Oct. *f* 31 a $30\frac{3}{4}$; Nov. […] a 31; Dec. *f* $31\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$; Mei 1847 *f* $32\frac{3}{4}$; Sept. 1847 […] LIJNOLIE per 6/w. *f* $29\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $28\frac{3}{4}$ a $\frac{1}{2}$. HENNE[…] per 6/w. *f* 33; Vlieg. *f* 32.

ROTTERDAM den 21 September.

TARWE: Zeeuws., Vlaams. en Overm. tot vorige prijze[…] lijk wel afgaande. Heden ging in roode en Pools soorten a[…] tot ruim vorige koersen redelijk wel af. Ter verzending is […] eene partij omgezet. Verkocht Oude en jar. Zeeuws., Vla[…] Overm. *f* 306, 315; n. mooije en puike dito *f* 321, 345; n. […] goede dito *f* 300, 309; n. mind. en gem. dito *f* 291, 297; n. b[…] dito *f* 270, 294; n. Zomer dito *f* 267, 315; 129 ℔ j. b. Pools[…] 128 ℔ j. witb. dito *f* 345; 129 ℔ j. Hoogl. Kleefs. *f* 350; […] Holst. *f* 340; 133 ℔ o. Pommer *f* 340; 132, 133 ℔ n. Bovenl. […] 338; 128 ℔ Odessa Pools. in entr. *f* 318; 130 ℔ o. witb. Pools[…] 132 ℔ j. Bovenl. *f* 345. ROGGE: Zeeuwsch, Vlaamsch, Ov[…] Noord-Brab. prijsh. De omzettingen ter verzending naar d[…] en voor Inl. gebruik zijn in den loop der verledene week […] belangrijk geweest, terwijl de laatst bedongene prijzen eene […] verhooging van *f* 5 a 10 daarstelden. Heden werden de […] partijen gedr. Rogge nog hooger gehouden, doch daar m[…] gerde die vorderingen te besteden, zoo heeft zich de handel […] bij eenige partijen in entr. tot ruim vorige koersen en verder […] vulling der cons. in die verhouding. Verk. Oude en jar. Z[…] Vlaams., en Overm. *f* 216, 225; n. dito *f* 282, 297; n. Noor[…] *f* 267, 276. In entr.: 116 ℔ Riga *f* 243, 245; 116, 117 ℔ Petersb. […] 250; 118 ℔ Arch *f* 258; 130 ℔ Eng. *f* 280. In cons.: 118 […] *f* 258; 118, 120 ℔ Petersb. *f* 260, 263; 116 ℔ Riga *f* 250 […] Pruis. *f* 250; 121 ℔ o. dito *f* 265; 118 ℔ Arch. *f* 261; 116 […] Petersb. *f* 248, 253 entr.; 123 ℔ ligt gedr. Deensche *f* 27[…] 126, 128 ℔ hard dito dito *f* 290, 295, beiden in cons.

GERST: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. tot *f* 3 hoog[…] opgeruimd. Goed moutende soorten blijven steeds schaars […] dingen bij elken verkoop eenige verhooging. Pelsoorten vin[…] weinig vraag, worden echter vast op waarde gehouden. Ve[…] N. Winter *f* 180, 186; n. Zomer *f* 159, 165; 113 ℔ j. D[…] *f* 178; 105 ℔ gedr. fijne Deensche *f* 200. — HAVER: Zee[…] Vlaamsche en Overm. nieuwe uithoofde der ligte kwal. wei[…] geerd en *f* 3 lager afgegeven. Andere Inl. zware soorten ter […] ding gevraagd en bij partij hooger verkocht. Verkocht: Zee[…] Vlaamsche en Overm. Korte *f* 123, 126, dito Lange *f* 99 […] 88, 99 ℔ fijne Gron. *f* 156, 158. — BOEKWEIT: N. Inl. t[…] ge prijzen beter afgaande, andere soorten in een doen. Va[…] n. Noordbr. van 222 tot 228. O. Fransche *f* 180, n. dito […] 175. — ERWTEN: Witte bedongen vorige koersen van 8[…] per mud. Blaauwe 40 c. per mud lager afgegeven, *f* $9\frac{3}{4}$ a 1[…] Witte BOONEN met veel aanvoer en tot goed vorige koers[…] afgaande; besteed voor Zeeuwsche *f* 11 a 12, voor Walchersc[…] Bruine moeijelijk te plaatsen en 50 c. per mud lager afgeg[…] KOOLZAAD in een doen. Zeeuwsche 51 a 52 £; puik $52\frac{1}{2}$ £.

LONDEN den 18 September.

De aanvoer van Engelsche granen was onbelangrijk, do[…] zienlijk van vreemde. TARWE was prijshoudend tot de […] van jl. Maandag. GERST en alle andere granen onverande[…] weinig navraag.

PRIJZEN DER EFFEKTEN. — Amsterd., 2[…]

NEDERLAND, Werk. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{5}{8}$ à $59\frac{7}{8}$ gebl. […] dito Cert. 3 pCt. 72 à $72\frac{3}{16}$ gebl. 72; dito dito op resc. […] 72 à $72\frac{1}{8}$; dito dito 4 pCt. $94\frac{9}{16}$ à $94\frac{5}{8}$ gebl. $94\frac{9}{16}$; O[…] ning 4 pCt. $94\frac{1}{16}$ à $94\frac{1}{8}$; Amortisatie Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. […] $89\frac{5}{8}$; Handel-Maatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $173\frac{1}{4}$ à $173\frac{3}{4}$ gebl. […] SPANJE, L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt. $19\frac{7}{8}$ à 20; dito b[…] onbep. stukk. 5 pCt. $19\frac{1}{8}$ à $19\frac{7}{8}$; dito Binnenl. à 6/m. […] $32\frac{1}{2}$ à 33 gebl. $32\frac{15}{16}$; Coup. *Ard.* $19\frac{1}{8}$ à $19\frac{1}{4}$; Fransc[…] gestelde $5\frac{3}{4}$ à $6\frac{1}{4}$ gebl. $6\frac{1}{4}$. PORTUGAL, te Londen 3 pC[…] à $44\frac{5}{8}$; dito dito 4 pCt. $43\frac{3}{4}$ à $43\frac{7}{8}$. RUSL. Obl. Hope […] 1816 5 pCt. $106\frac{3}{8}$ $106\frac{1}{2}$; dito dito 1828 en 1829 5 pCt. […] Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. $96\frac{5}{8}$; Dito bij Hope […] 90; dito bij *Stieglitz* en *Co.* 4 pCt. 89; Cert. te Hamburg […] 102; dito van Assignat. 6 pCt. $70\frac{1}{2}$.

Oostenr. Met. 5 pCt. $107\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $58\frac{3}{4}$ […] 5 pCt. 89; Nieuwe Mex. 5 pCt. $25\frac{1}{4}$.

De stemming in onze binnenl. fondsen blijft bij voort[…] flaauw, en alle soorten derzelve waren, bij levendige a[…] Integralen en 3 pCts., tot wederom iets verlaagde koersen […] baar. Het lager afkomende merk der Fransche fondsen van […] heeft heden het zijne tot die meerdere flaauwheid bijgedrag[…]

Aand. Handelm. blijven heden bij eenigen omzet cirka […] lager dan gisteren.

Het berigt der goedkeuring van het huwelijk der Konin[…] Spanje en hare zuster door de Cortes, is zonder invloed […] stand der Spaansche fondsen aan onze beurs gebleven. Int[…] hebben de prijzen door eenige aanzienlijke verkoopen, […] wij intusschen geene toereikende oorzaak hebben kunnen op[…] eene hernieuwde daling geleden, welke zich echter later […] zoo ver herstelde, dat de koersen ten slotte slechts weinig […] dan gisteren blijven.

Alle overige vreemde fondsen waren insgelijks flaauwer, […] uitzondering van Portug., die zich goed hebben gesouteneerd.

Laatste Prijzen te 5 *uren.* Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{5}{8}$; […] op de Resc. $71\frac{7}{8}$; Handelm. $173\frac{1}{4}$; Ard. à 510 £ $19\frac{3}{4}$ […] Binnenl. 3 pCts. $32\frac{7}{8}$.

Te *Groningen* bij P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH[…]